

Valtuutettu Jonna Meron ym. valtuutettujen aloite nepsy-ystävällisten tilojen tuomisesta varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen

Kaupunginvaltuusto 18.03.2024 § 26

Valtuutettu Jonna Mero jätti seuraavan aloitteen:

Kun puhutaan neuropsykiatrisista vaikeuksista tai neuropsykiatrisista erityispiirteistä, tarkoitetaan aivojen toimintaan liittyviä poikkeavuuksia, jotka näkyvät erilaisina toimintatapoina tai vaikeuksina arkielämässä. Sana neuro viittaa aivoihin ja psykiatria psyykkisiin oireisiin ja käyttäytymiseen, mitkä yhdessä muodostavat arkikielessä käytetyn sanan nepsy.

Yleisimpiä kehityksellisiä neuropsykiatrisia häiriöitä ovat aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö ADHD, autismitiloinnin häiriöt ja Touretten oireyhtymä. Kehitykselliset neuropsykiatriset häiriöt ovat synnynnäisiä ja niihin vaikuttavat perimä, aivojen rakenteellinen ja toiminnallinen kehitys sekä ympäristötekijät.

Monella voi myös olla piirteitä erilaisista nepsy-häiriöistä, mutta diagnostiset kriteerit eivät silti täyty. Nepsy-piirteisellä henkilöllä voi olla esimerkiksi yli- tai aliaktiivisuutta, tarkkaamattomuutta tai tarkkaavuuden ylläpidon ongelmia, aistien yli- tai aliherkkyttä tai toiminnanohjauksen, tunnetaitojen tai sosiaalisten tilanteiden ymmärtämisen vaikeutta. Nepsy-piirteitä arvellaan olevan jo jopa 17-20% väestöstä ja ne voivat vaikuttaa toiminta- ja oppimiskykyyn merkittävästi.

Peruskoulussa nepsy-haasteet näkyvät monissa eri arjen tilanteissa ja samat haasteet ovat nähtävissä myös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Lapsilla saattaa olla haasteita keskittymisessä, mutta myös oman toiminnan ohjaamisessa tai suuressa ryhmässä toimimisessa. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lasten ja kasvattajien tukena ovat varhaiskasvatuksen erityisopettajat, joiden kanssa ryhmiin etsitään sopivia käytänteitä ja tapoja tukea nepsy-lasten arkea. Näiden tukitoimien lisäksi myös varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ryhmätilat tulisi miettiä sellaisiksi, että ne tukevat nepsy-lasten hyvinvointia ja samalla lisäävät hyvinvointia myös neurotyyppillisten lasten arkeen. Tällä on kauaskantoisia positiivisia vaikutuksia myös siirryttäessä koulumaailmaan.

Oppimisympäristöjen puutteet ja pedagogisen sekä psykososiaalisen tuen keinot unohtuvat helposti, jos yksilön vaikeudet selitetään aina vain hänen neuropsykiatrisella diagnoosillaan. Olipa lapsella nepsy-diagnoosi tai ei, on tärkeää ymmärtää, että jokainen hyötyy hyvin strukturoiduista ja aistiystävällisistä tiloista.

Varhaiskasvatuslaissa sanotaan seuraavaa:

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta. -- Oppimisympäristöjä kehitetään siten, että varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa, ja että ne tukevat lasten terveen itsetunnon sekä sosiaalisten ja oppimisen taitojen kehittymistä. Ergonomia, ekologisuus, viihtyisyys ja esteettömyys sekä tilojen valaistus ja akustiikka, sisäilman laatu ja siisteys otetaan huomioon oppimisympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä.

Esitän, että samalla kun palveluverkkouudistuksen mukaiset muutokset etenevät, varhaiskasvatukseen hankitaan uusia tiloja ja kaikki esiopetus siirtyy alakouluihin, muokataan jokaiseen varhaiskasvatus- ja esiopetusyksikköön nepsy-ystävällisiä tiloja.

Raisiossa 18.3.2024

Jonna Mero ja Vihreä valtuustoryhmä

Ella Mylly	Saila Rintee
Venla Käyhkö	Jani Suominen
Eveliina Tyyskänen	Juha Hellstén
Janne Laulumaa	Sanni Repo
Heikki Suominen	Pirita Efe
Niina Äikäs	Kimmo Kosonen
Sari Suominen	Kalle Myllymäki
Vesa Parantainen	Hannele Lehto-Laurila
Emma Lindqvist	Jarmo Rosama
Jari Pulkkinen	Alexi Suro
Ari Korhonen	Niko Dahlgren
Anneli Kivijärvi	

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 114
352/12.07.00/2024

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.